

628083

Центральна Наукова
Бібліотека при ХДУ
1941

Лист до населення міста Харкова

Дорогі товариші робітники і робітниці Харкова,
службовці, працівники культури, науки і мистецтва!

На шляхах до Харкова точаться жорстокі бої. Червона Армія, зламавши опір ворога, здобувши Орел, Білгород, Грайворон, Богодухів, Козачі Лопань, Зміїв, Опішню, іде далі в далі по Україні. Близький той день, коли над Харковом знову — і відтепер назавжди — піднесеться наш рідний червоний прапор. Звитязна Червона Армія спішить до вас. Червона Армія несе вам волю і радість.

Ворог намагається спинити могутній наступ радянських військ. Він підтягує свої резерви. Радянське командування знає це. Воно знає, що ворог ще сильний, але наші сили — більші. Ось чому з такою впевненістю, побороючи ворога, йдуть радянські воїни вперед.

Знає і ворог нашу силу. Він шалів, намагаючись терором і розстрілами, наклепами і брехнями загасити в нашу надію на шоре визволення, гаші волелюбні сподівання, дорогі наші товариші! Німці, самі смертельно перелякані, намагаються і вас цим страхом заразити. Вони зараз почнуть ще настирливіше виганяти вас з рідних домів, примушувати кидати батьківщину, гнати за собою.

Саме для цього вони останнім часом знову ширять мерзенькі брехні про те, начебто радянська влада каратиме всіх, хто лишився на загарбаних німцями територіях і був примушений стати там до праці.

ТОВАРИШІ!

Більшість з вас знає ціну цій підлії і підступній брехні. Ви розумієте, що німці ширять її для того, щоб і таким чином — поряд з іншими кривавими заходами цих людоловів — примусити вас піти геть з рідної оселі слідом за тікаючими німцями, піти на каторгу, на поневіряння, на смерть. Під їхніми лукавими словами про «рятунок» криється людожерне бажання якнайбільше винищити нашого народу, якнайбільше рабів погнати з України на каторжні роботи до Німеччини, якнайбільше сплюндрувати і обезлюдити наш край.

Проте частину наших людей можуть збентежити німецькі підлі залякування. Ми знаємо, що дехто з вас, хто змушений був працювати в німецьких установах, заважається — чи йому тікати вкупі з ненависними німцями, чи радо чекати приходу своїх братів — червоних воїнів.

Киньте ці вагання! Радянський уряд добре знає, як німці голодом і погрозами, підступом і брехнею примушували вас до праці, як німці і зараз хочуть ще більше заплутати вас, обдурити і погубити. Не дайте ворогові себе обдурити! Не вірте німцям! Навіть ті, хто не витримав німецького натиску на нього, хто піддався німцям, хто не чинив у своїй роботі йому опору, хто розгубився і втратив силу духу, — наблизьте тепер в собі мужність і силу побороти свої побоювання, свої вагання. За хвилину вагання, викликаного гітлерівською агітацією, ви будете потім проклинати себе. За хвилину вагання ви можете втратити для себе свою батьківщину, назавжди занапастити своє життя. Ще одне загублене життя радянської людини — цього тільки й треба німцям, але цього не треба ні вам, ні нам, ні нашому народові, ні нашій батьківщині.

Ми знаємо, якими нелюдськими тортурами і погрозами прикушували вас німці працювати. Ніхто ніколи не вважатиме це за вашу провину, а тим паче — за ваш злочин. Злочинці лише ті поодинокі виродки, які кров'ю радянських людей заплямували свої руки, які разом з німцями катували і грабували наш народ.

Німці хочуть кожного з вас так або інакше заплутати чи забруднити перед нашим народом. Невийде це підлим шахраям і провокаторам! Не розширюють вони нашого народу, не розхитають вашої єдності, не посягнуть поміж нас розбрат і недовіру!

Пам'ятайте це, дорогі товариші! Все зробіть для того, щоб лишитися зі своїм народом, щоб зберегти себе, свої знання, свій хист, своє добро для нашого переможного майбуття, для прекрасного ро квіт нашої любої Радянської України!

59 08
99

Ми скоро побачимся, друзі! Скоро настане час нашої радісної братньої зустрічі. В дружній співпраці, в добрій згоді, разом з вами будемо ми творити щасливе життя радянського народу: переожити, будемо жити і працювати ще краще, ніж до війни. Все віддамо на службу своєму народові, щоб скоріше загоїлась його тяжка рана, щоб скоріше добіли, спокій і щастя осяяли нашу країну. Знаємо, товариші, що це бажання наших і ваших, змучених в німецькому рабстві, серця. Закликаємо вас у ці вирішальні дні все зробити для того, щоб завадити німцям грабувати і нищити наші нашу землю, наше добро, наше життя, щоб не дати їм виганяти наших людей в неволю, палити наші оселі, руйнувати наші міста й села.

Мужайтесь, товариші! Усмійтесь німцям за всі знущання, тортури і наруги! Хай росе в вас гордість, впевненість і радість—день вашого визволення блзкий. Хай горить в вас зневага, презирство до ворога і жодна помста над ним—час загибелі німецьких катів близкий.

До скорої зустрічі, товариші! Будемо дружно працювати, будувати, творити! Будемо разом втішатися перемогою і щастям своєї рідної Радянської Вітчизни!

ХАЙ ЖИВЕ ВІЛЬНА РАДЯНСЬКА УКРАЇНА!
ХАЙ ЖИВЕ ЧЕРВОНА АРМІЯ - ВИЗВОДИТЕЛЬ-
КА!

ХАЙ ЖИВЕ НАШ МУДРИЙ ПОЛКОВОДЕЦІ І
ВОДЬ—ТОВАРИШ СТАЛІН!

Народний артист СРСР Іван Козловський,
Заслужений діяч мистецтв УРСР, кінорежисер
і письменник Олександр Довженко,
Заслужений діяч мистецтв УРСР,
художник Анатолій Петрицький,
Заслужений діяч мистецтв УРСР,
композитор Пилип Козицький,
Поет Микола Бажан,
Поет Андрій Малишко,
Поет Любимир Дмитерко,
Письменник Андрій Головка,
Письменник Іван Ле,
Поет Павло Усенко.

Воронізький фронт. 10 серпня 1943 року.

628083

1-20